

Esoterična pisma.

Pismo I. - Ljubljana v maju 1922.

Meditacija.

Ena pot, eno življenje,
ena vesnica;
za nas vse.

Ne kaj drugega je svet, ki
ima ubito:
mnoogo poti.

Toda te poti so brez konca,
razen, da je konec -
pot.

Ekroterika in eroterika.

Ekroterika in eroterika *) sta dva različna pojma in nacora o svetu, človeku in življenju, sta pa tudi dve različni metodi ali poti spoznavati svet, človeka in življenje.

Ogromna večina ljudi se nakaja na stalisen ekroterike, t.j. da smatra svet, kakorinega domava, zunaj" sebe, s svojimi petimi čuti, kot nekaj realnega, nekaj danega, da kot edino istino, kaktera oploh obstoja. Kar vidimo, kar pri-
memu, kar okušam, kar duham, kar ču-
tim, to je istina, o vsem drugem se da
dovomiti, vse drugo je problematično.
Eroterik vidi v svojem sočloveku to,
kar je na njemu. Kar ima, vidi njego-
ve aspeke. Pisatelj ekroterik opisuje ljudi,
*) Iz grščine "ek-zoco" in "er-zoco" t.j.
živim zunaj, živim notraj.

njihove navade, značaje, opiraje kon-
flikte, nastale med njimi in zunanjim
svetom. Psiholog ekroterik gleda na du-
ševne pojave kot na funkcije možgan,
kot na produkt čutnih utisov, jih kla-
sificira in preiskuje s poskusi. Teolog
ekroterik vire na svet kot na realno stvar-
nico božjo, na Boga kot na personifici-
rano bitje v prostoru, na katero se da
v zunanjim sredstvi vplivati. Vse, kar
se učimo v šolah, v življenju, vse, kar
je pripravnega, vsa kulturna veličina
naroda, njegove sijajne in ne sijajne
politične in gospodarske kondicije, te-
melje na ekroteriki, temelje na nari-
ranju, da je vidni in čutni svet edi-
ni pozitivni temelj, na katerega se člo-
vek more zaneči.

Tiho, neopazeno, toda neprestano
od prvih uspehov ekroterične kulture je
živelo in se razvijalo paralelno z ekrote-
riko drugo nariraje: erotika.

Ekroterika bi se dala primerjati mo-
gočni reki, ki se vali v namniti stru-
gi, buči, goni mline ter novi čolne,
pa tudi ravnira in preplavlja bregove,
ekroterika pa tajni vodi, ki se pomika
paralelno z reko, a nevidno in neslišno,
pod zemljo. Ne nosi čolnov, ne goni mli-
nov, a daje onemnu, ki se je potrudil
napraviti vodnjak, čiste studenčnice.
Ekroterika ne more pokarati nepekov,
bučič velenost, cvetočih pokrajini,
uničujočih vojev, tiha je in skromna,
a vse prodirajoča, in se odpira le
onemnu, ki ima dovolj energije dokopa-
ti se do nje, ga radostja, kakor ga
ne bi mogla radostiti nobena stvar.

Ekroterika ni za množico, ampak
je namenjena le posameznikom.
Občinstvo, "držba", se za ekroterika
nikdar ni animalo in če se je, se je
le radi tega, ker je v njej pričakovalo
Kroteriko. Ekroterika govori le za one

in nim, katerim eksterika ne more
ničesar več dati; ki jih ne radosti več.

Kaj je eksterika, kaj trdi, kaj zahteva?

Ona je nauki o notranjosti sveta in
človeka; ona trdi, da vidni svet ni re-
alen, marveč je samo notranjosti na na-
še čute; je tedaj pojav, je fenomen; ona
zahteva od nas, da obrnemo pozornost
na notraj, da postane notranjost ena
naših psihičnih, intelektualnih, spiri-
tualnih stremeljev.

Prvo, kar človek postane juna, ko
se je odločil za eksteriko in dal svo-
jino duševnim silam eksterično smer,
je spornavanje, da je svet, človek
in življenje ena nedeljena in nedel-
jiva Enota.

Drugo, kar sporna človek temu
svojih eksteričnih študij in naporov,
je spornavanje, da ta Enota ni sle-
pa, ampak da je inteligentno bitje;
ni razumna, spornava in čuti.

Prejeto in najvarnejše, Kar se človeku odpre, je gotovost, da je ta inteligentna enota, ki preleva in napolnjuje ves svet — on sam.

Bo toraj je temelj, na katerem erotik stoji, kakor na skali, je vir, iz katerega razema svojo moč in modrost, je sfera, v kateri diha, se krepi in razvija notranji, erotični človek. Za to troje ni treba dokazov, ampak iskustva. Kdor je to skusil in kdor se tega naveda, temu je to ravno tako istinito dejstvo, kakor je ekroteriku dihanje. Če ono, kar temelji na teh treh iskustvih, je v istini erotično; kar ne izvira iz njih, kar ni njihov postulat, to ni erotično, marveč je ekroterika v erotični obleki. Erotik ne pomenja personificiranega Boga, stvarnika nebes in zemlje, kakor ga uče ekroterične religije; erotiku je Bog pojem za vse erotično naravo sveta in njegove lasti.

ne Konstitucije, Kolikor se jo še ne ca-
veita, v Kolikor mu je še neznana.
V istem razmerju pa, v katerem se ši-
ri njegova samoravest in delokrog
njegovega spornanja, v istem je širji
delokrog Boga, ki se vedno bolj globo-
ko umika v notranjost. (Lahko sto-
piš v sijaj luči, a luči same se ne
dotakneš nikdar.)

V ekroteriki je notranji človek t. j.
višja človeška narava, smerec, edino,
kar je v naravi realnega in istinitega.
Človek v svojih višjih principih je stvar-
ritelj sveta, vsega, kar doživljamo in
kar moremo doživeti. To so silne tr-
ditve, ki se zde ekroteriki blazne, am-
pak priproste istine, tako priproste, da
jih ekroterik ravno radi tega ne vidi.

Najbolj inteligentni ljudje vseh
časov in vekov so jih učili, ljudje naj-
bolj disciplinirane volje so jih širi-
li. Kako pridemo do njih, do teh iskus-
tev, da postanejo naša lastnina, da

postanejo mi sami?

Prvo je, da obrnemo pogled na
notraj, da se navadimo oparovati svojo
notranjo naravo. Razločevati med
eksteriiko in eroteriiko je prvo, a ni vse.
Nemateri naši eroteriiko disponirani pes-
niki so zrlji od daleč rjaj eroteričnega
sveta, in ta rjaj se jih je napravil slavn-
ne. Ostali pa so na pol poti, bili so le
„pesniki“ ter so napadli usodi pesnika,
pasivnih ljudi, slabotne volje. Drugo pa-
nje, je koncentracija, je odloč volje
postati to, kar razločujemo. Ta sredoto-
čna, nepremagljiva volja je ona ma-
gična moč, ki narodi in eksteriika čel-
ekoteriika. Dokler nismo vzbudili te volje,
je ves študij, vsa prebiranje oltivistič-
nih knjig neplodno, je virenje med nebom
in zemljo.

Ni jih mnogo, ki bodo gorje razumeli;
le malo, ki bodo temu pritrdili. In samo
radajim je namenjeno!